

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПВНЗ «МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»**

**ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ДЕРЖАВИ І ПРАВА ТА ФІЛОСОФІЇ**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Правознавство

Освітньої програми:	Середня освіта. Мова і література. (англійська)
Рівня вищої освіти:	першого (бакалаврського)
на здобуття освітнього ступеню:	бакалавра
за спеціальністю:	014 Середня освіта. Мова і література (англійська)
галузі знань:	01 Освіта / Педагогіка

Робоча програма: Правознавство для студентів
непрофільних спеціальностей.

25 вересня 2019 р. ____ с.

Розробник: Мельник О.М., к. ю. н., доц., завідувач кафедри теорії держави і права та філософії Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка Степана Дем'янчука.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії держави і права та філософії

Протокол № 2 від 25 вересня 2019 року

Завідувач кафедри доц. Мельник О.М.

____ (Мельник О.М.)

25 вересня 2019 року

Гарант освітньої програми _____ доц. Груба Т.Л.
(підпис)

4 вересня 2019 року

Схвалено навчально-методичною комісією історико-філологічного факультету

Протокол № 1 від 5 вересня 2019 року

5 вересня 2019 року Голова _____ проф. Назарець В. М.
(підпис)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Рівень вищої освіти, галузь знань, спеціальність	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3 / 3 Загальна кількість годин (денна/заочна форми навчання) – 90/90 Кількість змістових модулів – 2	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) Галузь знань: 01 Освіта/ Педагогіка Спеціальність: 014 Середня освіта (Мова література (англійська))	Нормативна	
		Рік підготовки:	
		1-й	1-й
		Семестр	
		1-й	1-й
		Лекції	
		20 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		10 год.	2 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		60 год.	84 год.
		Індивідуальні завдання: год.	
		Вид контролю: екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Правильне розуміння державно-правових явищ набуває світоглядного значення в умовах розбудови демократичної правової держави, реформування правової системи України. Актуальність навчального курсу зумовлена потребами професійної діяльності студентів, важливістю вивчення питань, що мають загальне значення, дослідження основних юридичних понять та їх ознак, встановлення найбільш загальних закономірностей виникнення, розвитку і функціонування держави і права, формування правової культури, що проявляється насамперед у підготовці особи до сприйняття прогресивних правових ідей і законів, у вмінні й навичках користуватися правом, а також оцінювати власні знання з права.

Стратегія розвитку сучасного суспільства в умовах правової реформи в Україні об'єктивно потребує підвищення вимог до освітньої системи та професійної підготовки фахівців високої кваліфікації. Враховуючи зміни у сучасному конституційному, цивільному, сімейному, трудовому та кримінальному законодавстві, в основу структури і змісту програми курсу покладена концепція всебічного розвитку майбутнього фахівця у цілісному навчальному процесі.

Метою викладання навчальної дисципліни є формування у студентів цілісного уявлення про державу і право як складні юридичні категорії, що мають багатоаспектний характер, соціальне призначення та цінність, формування відповідних теоретичних знань, що дозволить належним чином орієнтуватись у чинному законодавстві, сформувати навички роботи з нормативно-правовими актами, правильно застосувати правові норми до конкретних практичних ситуацій.

Вивчення курсу "Правознавство" є передумовою формування такої поведінки студентів, що відповідає правовим приписам, а також виховує непримиренне ставлення до правопорушень.

Завданням вивчення правознавства є опанування студентами навчального матеріалу даної дисципліни, оволодіння правовою термінологією в рамках курсу; поглиблення та закріплення отриманих теоретичних знань; набуття студентами навичок самостійної роботи з нормативно-правовими актами, а також використання отриманих знань в процесі подальшого вивчення інших навчальних дисциплін.

Під час практичних занять, індивідуальної навчально-дослідницької та самостійної роботи студенти **набувають таких програмних компетентностей:**

Компетентності

ЗК-10. Здатність до утвердження національних і гуманістичних ідеалів, демократичних цінностей і традицій України.

Програмні результати навчання

ПРУ-1. Уміє працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), знаходити, обробляти, систематизувати й застосовувати в освітній діяльності сучасну наукову інформацію, бібліографію, комп'ютерні технології.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основи теорії держави і права

Тема 1. Держава як юридична категорія

Характеристика держави як юридичної категорії, її основних та факультативних ознак, її взаємодія та співвідношення з категорією «громадянське суспільство», визначення їх спільних та відмінних рис. Аналіз громадянського суспільства як сукупності вищих за ступенем розвитку

суспільних відносин. Еволюційний розвиток ідеї громадянського суспільства. Основні аспекти впливу та взаємозв'язку держави та громадянського суспільства.

Різноманітність існуючих визначень та єдність сутності держави. Поняття та підходи до визначення сутності держав. Аспекти сутності держави. Класова сутність держави. Національна сутність держави. Релігійна сутність держави. Загально-соціальна сутність держави. Гносеологічна сутність держави.

Основні причини виникнення держави: економічні, політичні, соціальні, психологічні, культурні. Шляхи формування держави. Азіатський (східний) шлях формування держави. Європейський шлях формування держави.

Проблеми співвідношення державної, політичної та суспільної влади.

Поняття правової держави та її основні ознаки. Особливості соціальної держави.

Шляхи формування правової соціальної держави в Україні.

Тема 2. Механізм та апарат держави

Поняття та ознаки функцій держави. Класифікація функцій держави. Форми та методи реалізації функцій держави..

Поняття та елементи механізму держави. Особливості механізму Української держави в сучасних умовах.

Поняття та структура апарату держави. Принципи діяльності апарату держави. Поняття, особливості та види органів держави. Система органів виконавчої влади: поняття, специфіка. Органи законодавчої влади: поняття, основні ознаки. Система органів судової влади: визначальні риси.

Проблеми співвідношення органів державної влади та органів місцевого самоврядування: визначення їх спільних ознак та особливостей.

Тема 3. Держава та особа

Дослідження проблем співвідношення держави та індивіда, аналіз змісту категорій «людина», «особа», «громадянин».

Поняття правового статусу та визначення його структурних елементів.

Визначення поняття правового статусу особи та правового статусу громадянина. Встановлення спільних та відмінних рис правового статусу особи та громадянина.

Права людини: становлення поняття, їх основні ознаки та структура.

Поняття, спільні та відмінні риси об'єктивного та суб'єктивного права.

Характеристика юридичного обов'язку, визначення його змісту та основних елементів.

Дослідження критеріїв класифікації суб'єктивних прав.

Гарантії прав та свобод людини і громадянина, їх класифікація.

Тема 4. Право в системі засобів соціального регулювання

Поняття, особливості та види соціального регулювання.

Соціальні норми: ознаки та види.

Місце права в системі засобів соціального регулювання. Поняття сутності права. Особливості сутності права. Підходи щодо визначення сутності права (класовий, загально соціальний, національно-релігійний, гносеологічний).

Особливості, види та значення функцій права.

Поняття принципів права. Класифікація принципів права (загальноправові, міжгалузеві, галузеві).

Ознаки правового регулювання. Предмет та метод правового регулювання.

Підходи до розуміння поняття “джерело права”.

Правовий акт: поняття та особливості. Різновиди правових актів. Поняття нормативно-правового акту. Ознаки нормативно-правового акту. Класифікація нормативно-правових актів.

Поняття та статус закону. Різновиди законів.

Поняття підзаконного нормативно-правового акту. Класифікація підзаконних нормативно-правових актів.

Тема 5. Система права та система законодавства

Риси системи права. Підходи до розуміння структури системи права.

Поняття та характеристика норми права як елементу системи права. Поняття та характеристика інституту права як елементу системи права. Різновиди інститутів права. Поняття та характеристика галузі права як елементу системи права. Різновиди галузей права.

Публічне право: поняття та ознаки права. Основні риси приватного права.

Підходи до розуміння поняття “законодавство”. Функціональна та державно-організаційна структури законодавства. Горизонтальна та вертикальна структури законодавства.

Спільні риси системи права та системи законодавства. Відмінні риси системи права та системи законодавства.

Поняття систематизації. Фактори, що зумовлюють необхідність систематизації. Ознаки та форми систематизації.

Поняття та загальна характеристика кодифікації, інкорпорації, консолідації. Облік нормативно-правових актів.

Змістовий модуль 2. Галузі права України

Тема 6. Основи конституційного права України

Поняття конституційного права як науки, галузі права та навчальної дисципліни.

Поняття та сутність конституції: конституція формальна і матеріальна. Властивості конституцій: ідеологічні, політичні та юридичні. Юридична природа конституції як основоположного закону, що володіє найвищою юридичною силою, визначає та гарантує основоположні суспільні цінності.

Конституція як основний закон, ядро національної правової системи. Принцип верховенства права та найвища юридична сила конституції: правовий характер Основного закону та його верховенство у національній правовій системі. Пряма дія конституційних норм. Стабільність конституції та проблеми забезпечення розвитку конституційних положень у поточному законодавстві. Функції конституції: установча, інтегративна, прогностично-перспективна, уніфікації та гармонізації законодавства.

Форма та структура конституції. Кодифікований характер Конституції України.

Конституційно-правовий інститут основних прав і свобод (конституційних прав і свобод людини і громадянина). Класифікація прав людини.

Юридична природа конституційних обов'язків.

Поняття та зміст громадянства як конституційного інституту. Громадянство як стійкий правовий зв'язок між особою та державою, який базується на визнанні та взаємності прав і обов'язків.

Підстави набуття та втрати громадянства.

Поняття механізму правового захисту основних прав і свобод.

Поняття та структура гарантій основних прав і свобод в Україні. Основні права як захищені права: обов'язок публічної влади захищати основні права.

Тема 7. Загальні засади цивільного права України

Поняття цивільного права як науки, галузі права та навчальної дисципліни. Характеристика джерел цивільного права.

Цивільні правовідносини: їх елементи та види. Фізичні та юридичні особи як учасники цивільних правовідносин. Цивільна правоздатність та цивільна дієздатність суб'єктів.

Зміст способів захисту цивільних прав. Поняття, вимоги та види правочинів. Юридична природа представництва.

Право власності: поняття, форми, особливості здійснення та захисту. Поняття та особливості права інтелектуальної власності.

Загальна характеристика зобов'язання: особливості та види.

Цивільно-правова відповідальність: поняття, підстави, види.

Поняття та особливості спадкування за законом та за заповітом.

Тема 8. Загальна характеристика сімейного права України

Поняття, предмет, принципи та функції сімейного права.

Специфічні риси сімейних правовідносин та їх види. Підстави виникнення, зміни та припинення сімейних правовідносин.

Здійснення та захист сімейних прав. Виконання сімейних обов'язків. Поняття та ознаки шлюбу. Порядок та умови укладання шлюбу.

Поняття та правові наслідки недійсності шлюбу. Підстави визнання шлюбу недійсним. Порядок визнання шлюбу недійсним. Визнання шлюбу неукладеним. Санація шлюбу.

Підстави та порядок припинення шлюбу. Розірвання шлюбу в органах державної реєстрації актів цивільного стану. Розірвання шлюбу в судовому порядку. Юридичні наслідки розірвання шлюбу. Режим окремого проживання подружжя.

Загальна характеристика особистих немайнових прав та обов'язків подружжя.

Майнові правовідносини подружжя. Правовий режим майна подружжя.

Форма, сторони та зміст шлюбного договору.

Права та обов'язки подружжя щодо утримання (аліментні зобов'язання).

Тема 9. Основні засади трудового права України

Поняття, предмет і джерела трудового права.

Підстави виникнення та зміст трудових правовідносин. Повноваження трудового колективу та їх класифікація. Органи трудового колективу (загальні збори, рада трудового колективу) та їх компетенція. Принципи діяльності трудового колективу.

Професійні спілки та інші уповноважені на представництво трудовим колективом органи як суб'єкти трудового права.

Інші суб'єкти трудового права. Служба зайнятості. Органи контролю нагляду та контролю. Органи з вирішення індивідуальних і колективних трудових спорів. Організації роботодавців та основні засади їх діяльності.

Поняття колективного договору, його сторони. Порядок укладення колективного договору. Порядок розробки та укладення колективного договору. Строк чинності колективного договору. Зміст колективного договору. Види умов колективного договору: нормативні, зобов'язальні та інші. Структура колективного договору.

Правове значення додатків до колективного договору. Реалізація колективного договору та контроль за виконанням його умов. Внесення змін і доповнень до колективного договору.

Поняття та правове регулювання внутрішнього трудового розпорядку. Види правил внутрішнього трудового розпорядку: типові, галузеві, локальні. Поняття, види та підстави заохочення за успіхи в роботі. Порядок застосування заохочень за успіхи в роботі.

Поняття, види та підстави дисциплінарної відповідальності працівників.

Поняття, сторони, форма та зміст трудового договору.

Правове регулювання робочого часу та часу відпочинку.

Відповідальність за трудовим законодавством України.

Тема 10. Основи кримінального права України

Поняття та система кримінального права України. Завдання та принципи кримінального права.

Загальна характеристика злочину. Ознаки злочину та його види. Кримінальна відповідальність: поняття та підстави. Звільнення від кримінальної відповідальності

Поняття покарання, його мета та ефективність застосування. Система та види покарань. Призначення покарання. Звільнення від покарання, його відбuvання, заміна покарання більш м'яким покаранням та пом'якшення призначеного покарання. Судимість.

Загальна характеристика Особливої частини кримінального права України.

Поняття, загальна характеристика і види злочинів проти основ національної безпеки України.

Поняття, загальна характеристика і види злочинів проти життя та здоров'я особи.

Поняття, загальна характеристика та види злочинів проти волі, честі та гідності особи.

Поняття, загальна характеристика і види злочинів проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина.

Поняття, загальна характеристика і види злочинів проти власності.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усьог о	у тому числі					усьог о	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Основи теорії держави і права												
Тема 1. Держава як юридична категорія	9	2	1			6	6	1				5
Тема 2. Механізм та апарат держави	9	2	1			6	10		2			10
Тема 3. Держава та особа	9	2	1			6	10					10
Тема 4. Право в системі засобів соціального регулювання	9	2	1			6	8	1				7
Тема 5. Система права та система законодавства	9	2	1			6	11					10
Разом за змістовим модулем 1	45	10	5			30	43	2	2			42
Модуль 2												
Змістовий модуль 2. Галузі права України												
Тема 6. Основи конституційного права України	9	2	1			6	6	1				5
Тема 7. Загальні засади цивільного права України	9	2	1			6	7	1				7
Тема 8. Загальна характеристика сімейного права України	9	2	1			6	10					10
Тема 9. Основні засади трудового права України	9	2	1			6	10					10
Тема 10. Основи кримінального права України	9	2	1			6	10					10
Разом за змістовим модулем 2	45	10	5			30	43	2				42
Усього годин	90	20	10			60	90	4	2			84

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кіл-ть год.
1	Тема 1. Держава як юридична категорія 1. Держава та громадянське суспільство: питання взаємодії 2. Сутність держави: основні підходи до визначення 3. Основні та факультативні ознаки держави 4. Співвідношення державної, політичної та суспільної влади	1

	5. Типологія держав	
2	Тема 2. Механізм та апарат держави 1. Поняття, ознаки та класифікація функцій держави 2. Поняття та елементи механізму держави 3. Апарат держави: поняття та структура 4. Поняття, особливості та види органів держави 5. Загальнотеоретична характеристика органів законодавчої влади 6. Органи виконавчої влади: поняття, ознаки 7. Органи судової влади: визначення, основні риси 8. Органи держави та місцевого самоврядування: співвідношення	1
3	Тема 3. Держава та особа 1. «Людина», «особа», «громадянин»: співвідношення понять 2. Правовий статус: поняття, ознаки та структура 3. Правовий статус особи і громадянина: спільні та відмінні риси 4. Поняття та ознаки прав людини 5. Права людини та права громадянина 6. Об'єктивне та суб'єктивне право: поняття, ознаки 7. Зміст юридичного обов'язку 8. Підходи до класифікації суб'єктивних прав 9. Гарантії прав та свобод людини і громадянина	1
4	Тема 4. Право в системі засобів соціального регулювання 1. Соціальні норми: поняття, ознаки та види 2. Місце права в системі засобів соціального регулювання 3. Поняття, значення та різновиди функцій права 4. Зміст та класифікація принципів права 5. Правове регулювання: ознаки, предмет, методи 6. Загальна характеристика джерел права 7. Нормативно-правовий акт: поняття та види 8. Закон в системі нормативно-правових актів 9. Поняття та види підзаконних нормативно-правових актів	1
5	Тема 5. Система права та система законодавства 1. Поняття та риси системи права 2. Структура системи права 3. Поняття та структура законодавства 4. Система права та система законодавства: співвідношення 5. Поняття, ознаки систематизації 6. Форми систематизації	1
6	Тема 6. Основи конституційного права України 1. Конституційне право як наука, галузь права та навчальна дисципліна 2. Юридичні властивості конституції 3. Форма та структура конституції 4. Поняття та класифікація основних прав, свобод та обов'язків людини і громадянина 5. Механізм правового захисту основних прав і свобод людини і	1

	громадянина 6. Громадянство: принципи та зміст	
7	Тема 7. Загальні засади цивільного права України 1. Система джерел цивільного права 2. Зміст цивільних правовідносин 3. Правочини: поняття, вимоги та види 4. Представництво 5. Право власності 6. Особливості та види зобов'язань	1
8	Тема 8. Загальна характеристика сімейного права України 1. Предмет, принципи та функції сімейного права 2. Підстави виникнення, зміни та припинення сімейних правовідносин 3. Сім'я. Шлюб. Порядок та умови укладання шлюбу 4. Підстави визнання шлюбу недійсним 5. Юридичні наслідки розірвання шлюбу 6. Особисті немайнові правовідносини подружжя 7. Правовий режим майна подружжя	1
9	Тема 9. Основні засади трудового права України 1. Поняття та предмет трудового права 2. Зміст трудових правовідносин 3. Колективний договір: поняття, сторони, зміст 4. Поняття, сторони, форма та зміст трудового договору 5. Правове регулювання робочого часу та часу відпочинку	1
10	Тема 10. Основи кримінального права України 1. Поняття та система кримінального права України 2. Ознаки злочину 3. Підстави кримінальної відповідальності 4. Мета та призначення покарання 5. Загальна характеристика Особливої частини кримінального права України	1
	Усього годин	10

6.Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	К-сть год.
1	Тема 1. Держава як юридична категорія 1. Характеристика причин виникнення держави (економічні, політичні, соціальні, психологічні, культурні) 2. Шляхи формування держави 3. Спільні та відмінні риси держави та громадянського суспільства	6

	4. Особливості та структура громадянського суспільства 5. Співвідношення державної і політичної влади 6. Сучасне державорозуміння 7. Характеристика підходів до типології держав 8. Правова держава: поняття, принципи та основні ознаки 9. Особливості соціальної держави	
2	Тема 2. Механізм та апарат держави 1. Проблеми співвідношення функцій та завдань держави 2. Форми та методи здійснення функцій держави: питання взаємодії 3. Економічні функції держави та особливості їх здійснення в умовах ринкової економіки 4. Соціальна функція та основні напрямки її впливу в сучасних умовах розвитку держави 5. Основні принципи діяльності державного апарату 6. Структура механізму держави 7. Характерні риси державного органу 8. Інститут місцевого самоврядування 9. Питання взаємодії органів державної влади та органів місцевого самоврядування	6
3	Тема 3. Держава та особа 1. Особливості правового статусу особи в сучасній Україні 2. Права людини: історія та сучасність 3. Суб'єктивне право та юридичний обов'язок 4. Основні права, свободи та обов'язки людини і громадянина 5. Міжнародні механізми захисту основних прав людини 6. Проблеми взаємодії держави та особи: характеристика підходів	6
4	Тема 4. Право в системі засобів соціального регулювання 1. Підходи до визначення поняття «соціальне регулювання» 2. Види соціального регулювання 3. Функціональне призначення соціальних норм 4. Поняття та ознаки права 5. Функціональне призначення права 6. Поняття та особливості принципів права 7. Механізм правового регулювання: поняття та ознаки 8. Структура механізму правового регулювання 9. Стадії правового регулювання	6
5	Тема 5. Система права та система законодавства 1. Підходи до розуміння структури системи права 2. Поняття та характеристика норми права як елементу системи права 3. Інститут права як елемент системи права. Різновиди інститутів права 4. Галузь права як елемент системи права. Різновиди галузей права	6

	5. Підходи до розуміння поняття “законодавство” 6. Фактори, що зумовлюють необхідність систематизації	
6	Тема 6. Основи конституційного права України 1. Поняття та ознаки Конституції України як основного закону держави 2. Формальна та матеріальна конституція 3. Пряма дія конституційних норм 4. Функції конституції 5. Класифікація основних прав, свобод людини і громадянина 6. Види гарантій основних прав і свобод в Україні 7. Підстави набуття та втрати громадянства України	6
7	Тема 7. Загальні засади цивільного права України 1. Цивільне право як наука, галузь права та навчальна дисципліна 2. Характеристика видів цивільних правовідносин 3. Цивільна правоздатність та цивільна дієздатність суб’єктів 4. Способи захисту цивільних прав 5. Юридична природа представництва 6. Право власності: поняття та форми 7. Поняття та особливості спадкування за законом та за заповітом	6
8	Тема 8. Загальна характеристика сімейного права України 1. Поняття та джерела сімейного права України 2. Особливості сімейних правовідносин та їх види 3. Здійснення та захист сімейних прав. Виконання сімейних обов’язків 4. Поняття та ознаки шлюбу 5. Порядок визнання шлюбу недійсним. Визнання шлюбу неукладеним. Санація шлюбу 6. Підстави та порядок припинення шлюбу. Режим окремого проживання подружжя 7. Загальна характеристика особистих немайнових прав та обов’язків подружжя 8. Майнові правовідносини подружжя	6
9	Тема 9. Основні засади трудового права України 1. Джерела трудового права України 2. Підстави виникнення, зміни та припинення трудових правовідносин 3. Органи трудового колективу (загальні збори, рада трудового колективу) та їх компетенція. Принципи діяльності трудового колективу 4. Професійні спілки та інші уповноважені на представництво трудовим колективом органи як суб’єкти трудового права 5. Порядок розробки та укладення колективного договору 6. Строк чинності колективного договору 7. Види умов колективного договору, його структура 8. Додатки до колективного договору	6

	9. Правила внутрішнього трудового розпорядку	
10	Тема 10. Основи кримінального права України 1. Завдання та принципи кримінального права 2. Загальна характеристика злочину, його види 3. Мета та ефективність застосування покарання 4. Звільнення від покарання, його відбування, заміна покарання більш м'яким покаранням та пом'якшення призначеного покарання 5. Судимість	6
	Всього годин:	60

7.Індивідуальні завдання

З метою отримання додаткових балів, відведених на індивідуальну роботу, студент може підготувати реферат на одну із тем, поданих у наступному переліку, або запропонувати та погодити з викладачем власну тему.

Тематика реферативних робіт з курсу «Правознавство»

1. Основні теорії (концепції) походження держави: переваги і недоліки
2. Особливості виникнення держав в сучасному світі
3. Основні підходи до визначення поняття «держава»
4. Взаємозв'язок правової держави і громадянського суспільства
5. Соціальна держава: еволюція ідеї
6. Принципи соціальної держави
7. Особливості процесу становлення в Україні соціальної, правової держави
8. Шляхи формування правової соціальної держави в Україні
9. Поняття та зміст державної влади
10. Соціальна сутність Української держави
11. Цивілізаційний підхід до типології держав
12. Завдання держави за Конституцією України
13. Характеристика внутрішніх функцій України
14. Зовнішні функції держави та їх значення в сучасному світі
15. Проблема підвищення ефективності функцій держави
16. Механізм і апарат держави: питання взаємодії
17. Верховна Рада України як єдиний орган законодавчої влади
18. Система органів виконавчої влади в Україні
19. Інститут Президента України в механізмі держави
20. Апарат Української держави в сучасних умовах
21. Основні права, свободи та обов'язки людини і громадянина за Конституцією України
22. Співвідношення правового статусу громадян України та правового статусу іноземців, осіб без громадянства
23. Сутність та структура політичної системи суспільства
24. Держава в політичній системі суспільства
25. Проблеми формування правової держави в Україні
26. Соціальна держава: сутність та перспективи становлення в сучасній Україні
27. Передумови становлення правової, соціальної держави в нашій державі
28. Взаємодія норм права та інших соціальних норм

29. Критерії класифікації соціальних норм
30. Правові норми та економічні норми: питання взаємодії
31. Норми права та політичні норми
32. Норми права та технічні норми
33. Правові норми та корпоративні норми
34. Право і звичай
35. Право і релігійні норми
36. Взаємозв'язок права і моралі
37. Основні ознаки права
38. Соціальне призначення права
39. Форми реалізації функцій права
40. Значення принципів права
41. Види принципів права
42. Правовий вплив і правове регулювання
43. Сфера правового регулювання: проблеми розуміння
44. Стимули та заохочення в праві
45. Правові пільги та привілеї: поняття та зміст
46. Ефективність правового регулювання: поняття та критерії виміру
47. Поняття, статус та види законів
48. Класифікація підзаконних нормативно-правових актів
49. Види правотворчості та їх характеристика
50. Поняття та особливості правотворчості
51. Співвідношення правотворчості та правоутворення
52. Фактори, принципи та функції правотворчості
53. Дія норми права в просторі, часі та за колом осіб
54. Поняття та зміст юридичної сили правової норми
55. Критерії класифікації правових норм
56. Сутність і призначення систематизації законодавства
57. Особливості кодифікації як виду систематизації законодавства
58. Поняття та ознаки публічного права
59. Приватне право: поняття та особливості
60. Національне та міжнародне право: взаємодія
61. Проблеми становлення та тенденції розвитку сучасного законодавства України
62. Поняття, ознаки та структура суб'єктивного права
63. Поняття, ознаки та структура юридичного обов'язку
64. Конституційний лад України та його принципи
65. Конституція України - стрижень національної правової системи
66. Принцип верховенства права та найвища юридична сила Конституції України
67. Стабільність конституції та проблеми забезпечення розвитку конституційних положень у поточному законодавстві
68. Фізичні та юридичні особи як учасники цивільних правовідносин
69. Поняття та види правочинів в цивільному праві
70. Особливості здійснення та захисту права власності
71. Поняття та особливості права інтелектуальної власності
72. Загальна характеристика зобов'язань
73. Цивільно-правова відповідальність: поняття, підстави, види
74. Юридична природа шлюбу
75. Поняття та правові наслідки недійсності шлюбу
76. Розірвання шлюбу
77. Форма, сторони та зміст шлюбного договору
78. Права та обов'язки подружжя щодо утримання (аліментні зобов'язання)
79. Повноваження трудового колективу та їх класифікація

80. Реалізація колективного договору та контроль за виконанням його умов. Внесення змін і доповнень до колективного договору
81. Правове регулювання внутрішнього трудового розпорядку
82. Відповідальність за трудовим законодавством України
83. Поняття, види та підстави заохочення за успіхи в роботі. Порядок застосування заохочень за успіхи в роботі
84. Поняття, види та підстави дисциплінарної відповідальності працівників
85. Поняття, ознаки та види злочинів
86. Система та види покарань
87. Призначення покарання
88. Звільнення від кримінальної відповідальності та покарання
89. Поняття, загальна характеристика і види злочинів проти основ національної безпеки України
90. Поняття, загальна характеристика і види злочинів проти життя та здоров'я особи
91. Поняття, загальна характеристика та види злочинів проти волі, честі та гідності особи
92. Поняття, загальна характеристика і види злочинів проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина
93. Поняття, загальна характеристика і види злочинів проти власності

Підготовка наукових статей
Творча робота

8. Методи навчання

Пошуковий (дослідний), частково-пошуковий (евристичний), проблемний, репродуктивний, інформаційно-рецептивний, метод проектної діяльності

9. Методи контролю

1. Поточне тестування.
2. Перевірка завдань самостійної роботи.
3. Перевірка індивідуальної роботи.
4. Модульний контроль.
5. Екзамен.

«Студенту на замітку»

Завдання для відпрацювання пропущених занять і невиконаних завдань

Назва теми	Зміст завдання для відпрацювання пропущених занять і невиконаних завдань	Форми контролю	Література	Кількість балів
Змістовий модуль 1. Основи теорії держави і права				

Тема 1. Держава як юридична категорія	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Експрес опитування. Складання термінологічного словника	Основна 1-2,6-8,26,32-35,44,45 Допоміжна 61,64,68,82	6
Тема 2. Механізм та апарат держави	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Експрес опитування. Складання термінологічного словника	Основна Основна 1-2,6-8,26,32-35,44,45 Допоміжна 61,64,68,82	6
Тема 3. Держава та особа	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Усне та письмове опитування	Основна 1-2,6-8,26,32-35,44,45 Допоміжна 61,64,68,82,89	6
Тема 4. Право в системі засобів соціального регулювання	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Складання термінологічного словника. Реферат	Основна 16,31-35 Допоміжна 61,64,93,96	6
Тема 5. Система права та система законодавства	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Експрес опитування. Складання термінологічного словника	Основна 1-2,6-8,26,32-35,44,45 Допоміжна 61,64,68,82	6
Змістовий модуль 2. Галузі права України				
Тема 6. Основи конституційного права України	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Анотування основних джерел з теми. Підготовка доповіді	Основна 13-15 Допоміжна 72,79,80,115-117	6
Тема 7. Загальні засади цивільного	Вивчення лекційного матеріалу,	Експрес опитування на лекції.	Основна 52,54	6

права України	підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу		Допоміжна 118,184	
Тема 8. Загальна характеристика сімейного права України	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Письмова контрольна робота	Основна 3,38 Допоміжна 95,123,137,155,180	6
Тема 9. Основні засади трудового права України	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Презентація	Основна 5,43,49,50 Допоміжна 168-174	6
Тема 10. Основи кримінального права України	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Підготовка доповіді. Презентація	Основна 21,22,23,57,59 Допоміжна 62,76,97,106,108,119,144,189	6

Орієнтовний перелік питань для контролю:

1. Держава та громадянське суспільство: спільні та відмінні риси
2. Основні підходи до визначення сутності держави
3. Основні та факультативні ознаки держави
4. Співвідношення державної та політичної влади
5. Співвідношення державної та суспільної влади
6. Типологія держав
7. Причини виникнення держави
8. Шляхи формування держави
9. Особливості та структура громадянського суспільства
10. Шляхи формування правової соціальної держави в Україні
11. Функції та завдання держави
12. Форми та методи здійснення функцій держави
13. Поняття та елементи механізму держави
14. Апарат держави: поняття та структура
15. Поняття, особливості та види органів держави
16. Загальнотеоретична характеристика органів законодавчої влади
17. Органи виконавчої влади: поняття, ознаки

18. Органи судової влади: визначення, основні риси
19. Органи держави та місцевого самоврядування: співвідношення
20. «Людина», «особа», «громадянин»: співвідношення понять
21. Правовий статус: поняття, ознаки та структура
22. Правовий статус особи і громадянина: спільні та відмінні риси
23. Поняття та ознаки прав людини
24. Права людини та права громадянина
25. Об'єктивне та суб'єктивне право: поняття, ознаки
26. Зміст юридичного обов'язку
27. Підходи до класифікації суб'єктивних прав
28. Гарантії прав та свобод людини і громадянина
29. Міжнародні механізми захисту основних прав людини
30. Соціальні норми: поняття, ознаки та види
31. Місце права в системі засобів соціального регулювання
32. Поняття, значення та різновиди функцій права
33. Зміст та класифікація принципів права
34. Правове регулювання: ознаки, предмет, методи
35. Загальна характеристика джерел права
36. Нормативно-правовий акт: поняття та види
37. Закон в системі нормативно-правових актів
38. Поняття та види підзаконних нормативно-правових актів
39. Поняття та риси системи права
40. Структура системи права
41. Поняття та структура законодавства
42. Система права та система законодавства: співвідношення
43. Поняття, ознаки систематизації
44. Форми систематизації
45. Конституційне право як наука, галузь права та навчальна дисципліна
46. Юридичні властивості конституції
47. Функції конституції
48. Форма та структура конституції
49. Класифікація основних прав, свобод та обов'язків людини і громадянина
50. Механізм правового захисту основних прав і свобод людини і громадянина
51. Громадянство: принципи та зміст
52. Підстави набуття та втрати громадянства України
53. Цивільне право як наука, галузь права та навчальна дисципліна
54. Система джерел цивільного права
55. Зміст цивільних правовідносин
56. Цивільна правоздатність та цивільна дієздатність суб'єктів
57. Способи захисту цивільних прав
58. Правочини: поняття, вимоги та види
59. Представництво
60. Право власності
61. Особливості та види зобов'язань
62. Поняття та особливості спадкування за законом та за заповітом
63. Предмет, принципи та функції сімейного права
64. Особливості сімейних правовідносин та їх види
65. Сім'я. Шлюб. Порядок та умови укладання шлюбу
66. Підстави визнання шлюбу недійсним
67. Юридичні наслідки розірвання шлюбу
68. Особисті немайнові правовідносини подружжя
69. Правовий режим майна подружжя

70. Поняття та предмет трудового права
71. Зміст трудових правовідносин
72. Колективний договір: поняття, сторони, зміст
73. Поняття, сторони, форма та зміст трудового договору
74. Правове регулювання робочого часу та часу відпочинку
75. Правила внутрішнього трудового розпорядку
76. Поняття та система кримінального права України
77. Завдання та принципи кримінального права України
78. Загальна характеристика злочину, його види
79. Підстави кримінальної відповідальності
80. Мета та призначення покарання
81. Система та види покарань
82. Звільнення від покарання, його відбування, заміна покарання більш м'яким покаранням та пом'якшення призначеного покарання
83. Загальна характеристика Особливої частини кримінального права України
84. Судимість

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота										Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10		
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6		

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

- індивідуальні семестрові завдання для самостійної роботи студентів з навчальної дисципліни;
- контрольні завдання до семінарських занять;
- контрольні роботи з навчальної дисципліни для перевірки рівня засвоєння студентами навчального матеріалу;
- методичні матеріали для студентів з питань самостійного опрацювання фахової літератури, написання рефератів;
- мультимедійні засоби.

12. Рекомендована література

Базова:

- 1.Актуальні проблеми теорії держави та права: Навч. посібник. Ч.1. Актуальні проблеми теорії держави/ С.М. Тимченко, С.К. Бостан, С.М. Легуша та ін.- 2-ге вид, Стереотип.- К.: КНТ, 2008.
- 2.Актуальні проблеми конституційного права України: підручник /за заг. ред. проф. Олійника А.Ю.–К.: «Центр учбової літератури», 2013.-554 с.
- 3.Апопій І.В. Сімейне право України : Підручник. — К., 2011. — 340 с.
- 4.Багач Е.М., Білоусов Ю.В. Сімейний кодекс України: Науково-практичний коментар. — К.: Ліга 2010. — 577 с.
- 5.Болотіна Н. Б. Трудове право України : підручник / Н. Б. Болотіна. – 5-те вид., перероб. і допов. – К. : Знання, 2008. – 860с. – (Вища освіта ХХІ століття).
- 6.Загальна теорія держави і права: (основні поняття, категорії, правові конструкції та наукові концепції): навч. посібник / За ред. О. В. Зайчука, Н. М. Оніщенко.- К.: Юрінком Інтер, 2008.-400 с.
- 7.Загальна теорія держави і права: Підручник // За ред. проф. М. В. Цвіка, доц.В.Д. Ткаченка, проф.О.В. Петришина.-Х.:Право, 2002.-432 с.
- 8.Загальна теорія держави та права: Навч. посібн. / Р.А.Калюжний, С.М.Тимченко, Н.М.Пархоменко, С.М.Легуша. – К.: Вид. Паливода А.В., - 2007.
- 9.Збірник договорів: Договори, акти, доручення, повідомлення, розписки з урахуванням вимог Цивільного і Господарського кодексів України (коментарі) / Упоряд. і автор коментаря В. Г. Дончак. – Х : Консум, 2005. – 432с.
- 10.Збірник законів України про працю / упоряд. Н. Б. Болотіна. – 2-ге вид., випр. і допов. – К. : Знання, 2008. – 349с.
- 11.Зубок М. І. Правове регулювання безпеки підприємницької діяльності : навч. метод. посібник / М. І. Зубок. – К. : КНТЕУ, 2009. – 141 с.
- 12.Кельман М. С., Мурашин О. Г. Загальна теорія держави і права: Підручник. – К.: Кондор, 2006. – 477 с.
- 13.Конституційне право України : підручник. / В. І. Чушенко, І. Я. Заяць; за заг. ред. В. І. Чушенка; М-во освіти і науки України, Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. — Вид. 2-е, допов. і переробл.—К.: Ін Юре, 2009.—547 с.
- 14.Конституційне право України. Академічний курс: Підручник: у 2 т. / За заг. ред. Ю.С. Шемшученка. – К., 2008. – Т. 2.
- 15.Конституційне право України: Підручник / за заг. ред. В. Л. Федоренка. – 4-е вид., перероб. і доопр.; передмова проф. В. М. Шаповала. – К.: 2012. –727 с.
- 16.Копейчиков В.В. Правознавство: Підручник. - К.: Юрінком Інтер, 2003.- 326 с.
- 17.Коржанський М. Й. Кваліфікація злочинів: Навч. посібник. К., 2002.
- 18.Котюк В. О. Основи держави і права: Навч. посіб. / В. О.Котюк. - 3-тє вид., доп. і перероб. - К.: Атіка, 2001.- 432 с.
19. Кравченко В.В. Конституційне право України. Навчальний посібник.-К.: Атіка, 2002.- 479 с.
- 20.Крестовская Н.Н. Теория государства и права: Элементарный курс/ Н.Н.Крестовская, Л.Г.Матвеева.- Х: Одиссей, 2007.
- 21.Кримінальне право України. (Загальна частина): підручник /А.М. Бабенко, Ю.А.Вапсва, В.К. Гришук, В.М. Трубников та ін.; за заг. ред. О.М. Бандурки; МВС України, Харк.нац. ун-т внутр. справ. – Х.: Вид-во ХНУВС, 2011. – 378 с.

- 22.Кримінальне право України: Загальна частина: Підручник для студен тів юрид. спец. вищ. закладів освіти М.І. Бажанов І, Ю.В. Баулін, В.І. Борисов та ін.; За ред. професорів М.І. Бажанова, В.В. Сташиса, В.Я. Тація. – Київ-Харків: Юрінком Інтер - Право, 2002. - 416 с.
- 23.Кримінальне право України: Особлива частина: Підручник (М. І. Бажанов, Ю. В. Баулін, В. І. Борисов та ін.; За ред. проф. М. І. Бажанова, В. В.Сташиса, В. Я. Тація. 2-е вид., перероб. і доп. К., 2005.
24. Кримінальний кодекс України: Науково-практичний коментар (Ю. В.Баулін, В. І. Борисов, С. Б. Гавриш та ін.; За ред. В. В. Сташиса, В. Я. Тація.: Вид. третє, переробл. та доповн. Х., 2007.
- 25.Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України (За загальною редакцією Гончаренка В. Г., Андрушко П. П.). К., 2005, у трьох книгах.
- 26.Осауленко О. І. Загальна теорія держави і права: Навч. посібник. – К.: Істина, 2007.
- 27.Погорілко В. Ф., Федоренко В. Л. Конституційне право України: Підручник / за заг. ред. В. Л. Федоренка. – 4-е вид., перероб. і доопр.; передмова проф. В. М. Шаповала. – К.: 2012. – 727 с.
- 28.Погорілко В.Ф. Конституційне право України: Підручник / В.Ф. Погорілко, В.Л. Федоренко ; МОНУ ; Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАНУ ; Київський ун-т права ; за заг. ред. В.Ф. Погорілка. – 2-ге видання, перероб., та доп. – Київ : Правова єдність, 2010. – 432 с.
- 29.Погорілко В.Ф., Федоренко В.Л. Конституційне право України. Академічний курс: Підручник: У 2 т. – Т.1 /За ред. В.Ф. Погорілка.-К.: ТОВ «Видавництво «Юридична думка», 2006.-544с.
- 30.Права людини: інтерпретаційна діяльність Конституційного Суду України /А.С. Головін. – К.:Логос, 2012. – 369 с.
- 31.Право и общество: от конфликта к консенсусу: Монография.- СПб: СПб ун-т МВД России, 2004.- 480 с.
- 32.Правознавство: Опорний конспект лекцій / уклад. В. А. Погарченко, Н. А. Плакся, О. В. Сердюченко. – К. : КНТЕУ, 2009. – 78 с.
- 33.Правознавство: Підручник / А. І. Берlach, С. С. Бичкова, Д. О. Карпенко та ін. – К. : Правова єдність, 2008. – 792 с.
- 34.Правознавство: Підруч./ За ред. В. В. Копейчикова, А. М. Колодія. - К: Юрінком Інтер, 2007. - 752 с.
- 35.Правознавство: Підручник / Авторський колектив. - К: КНЕУ, 2013. - 55 с.
- 36.Прокопенко В. І. Практикум з трудового права України : Навч. посібник / В. І. Прокопенко. – Х : Консум, 1999. – 192с.
- 37.Савченко А. В. Сучасне кримінальне право України: Курс лекцій (А.В. Савченко, В. В. Кузнецов, О. Ф. Штанько). К., 2005.
- 38.Сімейне право України: Підручник/ Л.М. Баранова, В.І. Борисова, І.В. Жилінкова та ін.; За заг. ред. В.І. Борисової та І.В. Жилінкової. — К.: Хрінком Інтер, 2012. — 340с.
- 39.Скакун О. Ф. Теорія держави і права: Підручник / О. Ф. Скакун; Пер. з рос.- 2-е вид.- Х.: Консум, 2005. - 656 с.
- 40.Скакун О. Ф. Теория государства и права (энциклопедический курс): Учебник. – Х.: Эспада, 2007. – 840 с.
- 41.Скрипнюк О.В. Конституційне право України: Підручник для студ. вищ. навч. закл. / О.В. Скрипнюк. – К.: Ін. Юре, 2010.
- 42.Слюсар А. М. Державний нагляд і контроль у сфері захисту трудових прав працівників // Держава і право. - 2009. - Вип. 46. - С. 343-347.
- 43.Теліпко В. Е. Трудове право України : Навч. посібник / В. Е. Теліпко, О. Г. Дутова ; за заг. ред. В.Е. Теліпко. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 456 с.
- 44.Теорія держави і права. Академічний курс: Підручник / О.В.Зайчук, А.П.Заєць, В.С.Журавський та ін.; О.В.Зайчук (відпов. ред.). – К.: Юрінком Інтер, 2008.
- 45.Теорія держави і права: Навч.посіб./ Р.А.Ромашов, Н.М.Пархоменко, С.М.Легуша, Г.Н.Муртазаєва.- К: КНТ, 2007.
- 46.Теорія держави і права: підручник / А.С.Васильєв, І.В.Борщевський, В.В.Іванов та ін. – Х.: Одісей, 2007.
- 47.Теорія держави і права: Підручник / С.Л. Лисенков, А.М. Колодій, О.Д. Тихомиров, В.С. Ковальський / За ред. С.Л. Лисенкова. – К.: Юрінком Інтер, 2005.
- 48.Теорія державі і права: Навч. посібник / В.М. Субботін, О.В.Філонов, Л.М.Князькова, І.Я.Тодоров. – К.: Знання, 2005.
- 49.Трудове право : Конспект лекцій / Уклад. О. В.Чешковська. – Вінниця, 2006. – 88 с.

- 50.Трудове право : Опорний конспект лекцій / уклад. Л. В. Ніколаєва, Н. Ф. Лата, О. С. Андрєєва, О. В. Вознесенська. – К. : КНТЕУ, 2009. –82 с.
- 51.Фрицький О.Ф. Муніципальне право України: Підручник для юридичних вищих учбових закладів. – К.: Юрінком Інтер, 2004.
- 52.Цивільне право України: підруч.: у 2 т. / В. І. Борисова (кер. авт. кол.), Л. М. Баранова, Т. І. Бєгова [та ін.]; за заг. ред.В. І. Борисової, І. В. Спасибо-Фатєєвої, В. Л. Яроцького. – К.: Право, 2011. – Т.1. – 656 с.
- 53.Цивільне право України: Підруч.: у 2 т. / В. І. Борисова (кер. авт. кол.), Л. М. Баранова, Т. І. Бєгова [та ін.]; за заг. ред. В. І. Борисової, І. В. Спасибо-Фатєєвої, В. Л. Яроцького. – К.: Право, 2011. – Т.2. – 816 с.
- 54.Червонюк В. И. Теория государства и права: Учебник. – М.: ИНФРА-М, 2006. – 704 с.
- 55.Черданцев А. Ф. Теория государства и права: Учебник для вузов / А. Ф. Черданцев.- М.: Юрайт-М, 2001. - 432 с.
- 56.Шатковська І. Колективний договір: укласти чи не укласти? / І. Шатковська // Секретарь-референт. – 2011. – №8. – С.50-52.
- 57.Щербина В. Дисциплінарні санкції: проблеми ефективності в умовах ринкових відносин / В. Щербина // Підприємництво, господарство і право. – 2006. – №10. – С.45-49.
- 58.Яким С.С. Основи правознавства: Навчальний посібник. – Дрогобич: Коло, 2013. – 277 с.

Допоміжна:

- 59.Антипов В.В. Обставини, які виключають застосування кримінального покарання : Монографія / В.В. Антипов, В.І. Антипов. - К.: Атіка, 2004. - 208 с
- 60.Баглай М.В., Туманов В.А. Малая энциклопедия конституционного права. – М.: БЕК, 1998. – 519 с.
- 61.Байтин М.И. О понятии государства // Правоведение. 2002. - № 3.
- 62.Баулін Ю.В. Звільнення від кримінальної відповідальності: Монографія. – К.: Атіка, 2004. – 296 с.
- 63.Бачинин В.А. Философия преступления и наказания. - Харьков, Фолио, 1999. – 607 с.
- 64.Белая Л. В. Зміцнення законності як одна з передумов побудови соціально-правової держави // Держава і право. Збірник наукових праць. Вип. 15, 2002. – К.: Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, Спілка юристів України, Вид. Дім “Юридична книга”. – С. 24-27.
- 65.Бобровник С. В. Колізійні норми як засіб удосконалення сучасного законодавства // Парламентаризм в Україні: теорія та практика. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції / Ред. кол. С. Б. Гавриш, В. Ф. Опришко та ін. - К.: Інститут законодавства Верховної ради України, 2001. - С. 497-500.
- 66.Бородін І. Судова влада у теорії поділу влад // Право України. – 2002. - №10.
- 67.Бошно С. В. Правотворчество: путь от источника к форме права. Лекции. - М.: Изд-во РАГС, 2002. – 102 с.
- 68.Бурдяк В. І. Становлення та розвиток соціологічних концепцій права. Навчальний посібник. – Чернівці: Рута, 2001. – 84 с.
- 69.Влада в Україні: шляхи до ефективності. : Всеукр. форум учених-правознавців. / відп. ред. О. Д. Святоцький. — К.: Ін Юре, 2010.—686 с.
- 70.Власов Ю. Л. Проблеми тлумачення норм права. – К.: Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2001. – 177 с.
- 71.Войцеховський М. Колдоговір – укласти чи ні / М. Войцеховський // Дебет - Кредит. – 2008. – № 36. – С.14-20.
- 72.Волинка К. Забезпечення прав і свобод особи в Україні: теоретичні і практичні аспекти //Право України.–2000. - № 11.–С. 30-33.
- 73.Вопленко Н. Н. Реализация права. Учебное пособие. – Волгоград: Изд-во Волгоградского гос-ого ун-та, 2001. – 46 с.
- 74.Габер В.А. Функции государства. – М.: Юристь, 1996.
- 75.Гармонізація національних правових систем з правом ЄС.- К: Слово, 2005.- 320 с.
- 76.Гацелюк В.О. Реалізація принципу законності кримінального права України (загальні засади концепції): монографія / В.О. Гацелюк ; МВС України; Луган. держ. ун-т внутр.справ.–Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2006 . – 280 с.
- 77.Герасимов О. Аналіз сучасного стану колективно-договірного регулювання в Україні / О. Герасимов // Україна: аспекти праці. – 2011. – № 2. – С. 45-51.
- 78.Гнатушенко Ю. Правові відносини та їх місце в механізмі правового регулювання / Ю. Гнатушенко // Юридична Україна.- К., 2007.- № 12.- С.10 -14.

79. Годованець В.Ф. Конституційне право України: Конспект лекцій. – К.: МАУП, 2000. – 216 с.
80. Головащенко О.С. Соціальна та правова держава: питання співвідношення: Автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.01 / Нац. юрид. акад. Укр. ім. Я. Мудрого. – Х., 2008.
81. Горбатюк В. І. Поняття, призначення та сутність державних механізмів управління / В. І. Горбатюк // Економіка & держава. – 2011. – №1. – С.148-150.
82. Гринюк Р. Ф. Правова культура і її роль у становленні та розвитку правової держави // Держава і право. Збірник наукових праць. Вип. 20, 2002. – К.: Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, Спілка юристів України, Вид. Дім “Юридична книга”. – С. 31-39.
83. Гринюк Р.Ф. Ідея правової держави: теоретико-правова модель і практична реалізація. – К.: Концерн “Видавничий Дім “Ін Юре”, 2004.
84. Гузь Л.Є., Гузь А.В. Судово-практичний коментар до Сімейного кодексу України. —Х., 2011. —576 с.
85. Гукешкоков М.Х. Форма государства: основание и проблемы классификации. Нальчик, 2001.
86. Гусарев С.Д. Юридична діяльність: методологічні та теоретичні аспекти. – К., 2005.
87. Демків Р. Форма (джерело) права: проблеми розуміння / Р.Демків // Підприємництво, господарство і право. - К.: Ін Юре, 2007.- № 6.- С.118-121.
88. Держава і громадянське суспільство в Україні: проблеми взаємодії: Монографія / Кресіна І.О., Скрипник О.В., Коваленко А.А., Перегуда Є.В. та ін. – К.: Логос, 2007.
89. Дзейко Ж.О. Особа і держава. Обмеження заради взаємовигоди // Віче. – 1994. - № 4.
90. Дідич Т.О. Нормопроекування: питання теорії та методології: Монографія. – К.: Вид-во Європейського університету, 2010. – 160 с.
91. Дія права: інтегративний аспект: Монографія / Кол. авторів; Відп. ред. Н.М. Оніщенко.–К.: Видавництво «Юридична думка», 2010.–360 с.
92. Добродумов П. Про реформу політичної системи України // Право України. – 2003. - № 5. – С.19.
93. Довідник роботодавця / Іван Глобак. - 2-е вид., випр. і доп. - Т. : Підручники і посібники, 2008. - 432 с.
94. Дробуш І. Розмежування функцій органів місцевого самоврядування та органів державної виконавчої влади // Право України. – 2001. - № 10. – С.20.
95. Дякович М.М. Сімейне право України : навчальний посібник. [для студ.вищ.навч.закл.] / [М.М. Дякович] - К.: Правова єдність, 2012. — 512с.
96. Єрмоленко Д.О. Правовий статус людини і громадянина в Україні як соціальній державі: Дис... канд. юрид. наук. / 12.00.01 / Національний ун-т внутрішніх справ. – Х., 2002.
97. Житний О.О. Кримінальне право України: частина Загальна (у схемах та таблицях): навчальний посібник / О.О. Житний. – Х.: Одісей, 2008. – 200 с.
98. Законність: теоретико-правові проблеми дослідження та впровадження. –К.: ЮСТІНІАН, 2004.–216 с.
99. Іваненко О. Державно-примусова форма реалізації юридичної відповідальності: окремі питання / О. Іваненко // Право України.- 2006.- № 6.- С. 29-33.
100. Іванчук Н. В. Взаємна відповідальність особи і держави в контексті розбудови сучасної української держави : Дис ... канд. юрид. наук: 12.00.01 / Київ. нац. ун-т внут. справ. – К., 2007.
101. Кагадій М. Поняття та елементи правової системи / М. Кагадій // Право України.- 2004.- 12.- С.32-36.
102. Кагановська Т. Щодо поняття та змісту сучасного державного управління /Т. Кагановська //Право України. –2010. –№ 12. –С.152-157.
103. Калініченко О. Теоретико-правові ідеї захисту прав, свобод та обов’язків людини і громадянина // Право України. – 2005. - № 5. - С. 21-24.
104. Кафарський В. Політичні партії і уряд: проблеми правової регламентації в умовах політичної реформи // Право України. – 2006. - № 4. – С.11
105. Кашанина Т.В. Происхождение государства и права: Учеб. пособие – М.: Высшее образование , 2008.
106. Книженко О.О. Санкції у кримінальному праві: монографія /О.О. Книженко. – Харків: НикаНова, 2011. - 336 с.
107. Кодекс законів про працю України з постатейними матеріалами судової практики : Наук.- практ. вид. / за ред. П. Д. Пилипенка. - К. : Істина, 2010. - 464 с.
108. Козак О.С. Ефективність звільнення від кримінальної відповідальності в Україні: [монографія] / За ред. О.М. Бандурки. - Київ: Освіта України, 2009. - 204 с.
109. Козлов А.П. Понятие преступления / А.П. Козлов. - СПб., 2004. - 641 с.
110. Козюбра М.І. Державна влада: межі її здійснення та форми організації: політико-правові аспекти // Українське право. – 1995. - № 2.
111. Колективний договір / Є. К. Пашутинський. - 2-е вид., змін. - К.: КНТ, 2010. - 152 с.

112. Колективно-договірне регулювання соціально-трудових відносин у вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації: Монографія / За ред. : О. М. Ярошенка. - Х. : Право, 2009. - 240 с.
113. Колодій А.М., Олійник А.Ю. Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні: Підручник/ 2-е вид., перероб. і доп. - К.: Юрінком Інтер, 2007. - 504 с. - Бібліогр.: с. 494-499.
114. Кондратьев Р., Гернего О. Принципи права та їх роль у регулюванні суспільних відносин // Право України. - 2000. - № 2. - С. 40-44.
115. Конституційне право України : темат. слов. / М-во внутр. справ України, Харк. нац. ун-т внутр. справ, Херсон. юрид. ін-т; [упоряд.: Галуцько В. В. та ін.; за ред. В. В. Галуцька] — Херсон: Херсон. міська друк., 2010. — 131 с.
116. Конституція та засади конституційного ладу України у питаннях та відповідях : навч. посіб. / Є. І. Григоренко, О. С. Передерій. — Х.: ХУПС, 2010. — 171 с.
117. Конституція України в актах Конституційного Суду України (аналітичний огляд та коментар) / А. Стрижак. — К.: Ін Юре, 2010. — 629 с.,
118. Коржанський М.Й. Об'єкт і предмет злочину: Монографія / М.Й. Коржанський.—Дніпропетровськ: Юрид. акад. МВС: Ліра ЛТД—2005.— 252 с.
119. Кримінальний кодекс України: Науково-практичний коментар / Ю.В. Баулін, В.І.Борисов, С.Б. Гавриш та ін. За заг. ред. В.Т.Маляренка, В.В.Сташиса, В.Я.Тація. Вид. друге, перероб. та доповн. — Х.:ТОВ «Одіссей», 2004. —1152 с.
120. Лаврінченко О. В. Правовий інститут трудового договору: питання вдосконалення у світлі розробки нового трудового кодексу України / О. В. Лаврінченко // Економіка, фінанси, право. — 2007. — №4 — С.19-24.
121. Левицька О. Що потрібно знати при укладенні колективного договору / О. Левицька, Л. Ястремська // Вісник податкової служби України. — 2007. — №45. — С.44-63.
122. Лейст О. Э. Сущность права. Проблемы теории и философии права.— М.: ИКД «Зерцало-М», 2002.— 288 с.
123. Лепех С.М. Сімейне право України: Навчальний посібник. — Львів; Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2010. — 318с.
124. Лисенков С. Л. Тлумачення (інтерпретація) норм права: причини необхідності, види та способи / С. Л. Лисенков // Законодавство України. Науково-практичні коментарі.- 2006.- № 5.- С.3-9.
125. Луць Л. А. Структура правової системи суспільства: загальнотеоретичні аспекти // Право України. - 2002. - № 12— С. 7-10.
126. Львова О. Л. Право живе та діє (про ціннісні орієнтації права) / О. Л. Львова // Часопис Київського університету права. - К.: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького, 2007.- № 1.- С.11-17.
127. Майстренко О. В. Роль тлумачень та роз'яснень законодавства / О. В. Майстренко // Бюлетень Міністерства юстиції України.- 2007.- № 2. - С.110-118.
128. Мала енциклопедія теорії держави і права / За заг. ред. Ю.Л.Бошицького.—К.:Вид-во Європейського університету, 2010.—368 с.
129. Маличок К. Формування правосвідомості українців на етапі демократизації України / К. Маличок // Підприємництво, господарство і право .- К.: Ін Юре, 2007. - № 5.- С. 121-122.
130. Малько А. В. Законный интерес и юридическая обязанность / А. В. Малько, В. В. Субочев // Государство и право.- 2007.- № 2.- С.31-36.
131. Малько А. В. Стимулы и ограничения в праве: Монография / А. В. Малько.- 2-е изд., перераб. и доп.- М.: Юрист, 2004.- 250 с.
132. Мамут Л.С. Социальное государство с точки зрения права // Государство и право. 2001.-№ 7.—С.5-14.
133. Манько Д. Правоприменение в механизме действия права / Д.Манько, И.Гловнюк // Юридический вестник.- Одесса: Юридична література, 2005. - № 3.- С. 62-66.
134. Мартинюк Т. Розвиток поняття правосвідомості в період трансформації українського суспільства / Т. Мартинюк // Право України.- 2007.- № 2.- С. 26-31.
135. Марченко М. Н. Источники права: Учебное пособие / М. Н. Марченко.- М: Проспект, 2005.- 760 с.
136. Маценко Т. Особливості укладання колективного договору в бюджетних установах / Т. Маценко // Головбух. — 2008.—№70.—С.14-16.
137. МIRONENKO В.П. Сімейне право України : підручник [для студ. вищ. навч. закл.] / В.П. МIRONENKO, С.А. Пилипенко ; [за заг.ред. В.П. МIRONENKO]. — К. : Правова єдність, 2008. — 477с.
138. Михайлович Д. М. Толкование закона. — Х.: Изд-во ун-та внутренних дел, 2004. — 198 с.
139. Муніципальна влада в Україні : проблеми теорії та практики. / О. В. Батанов; [відп. ред. М. О. Баймуратов]; НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. — К.: Юрид. думка, 2010.—653 с.
140. Наливайко О. І. Функції права: поняття, класифікація, генезис / О. І.Наливайко // Часопис Київського університету права.- К.: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького, 2004.- № 3.- С.13-18.

141. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / За ред. М.І.Мельника, М.І.Хавронюка. – [6-те вид., переробл. та доповн.]. – К.: Юридична думка, 2011. – 1216 с.
142. Оніщенко Н. М. Система права та система законодавства: співвідношення та перспективи розвитку // Держава і право. Збірник наукових праць. Вип. 15, 2002. – К.: Інститут держави і права ім. В.М.Корецького НАН України, Спілка юристів України, Вид. Дім “Юридична книга”. – С. 8-16.
143. Оніщенко Н. М., Лошихін О. М. Функції права: значення, сутність, система // Часопис Київського університету права. – 2004. – № 2. – С. 9-13.
144. Оніщенко Н.М. Правова система: проблеми теорії. – К., 2002. – 352с.
145. Охорона праці. Збірник нормативно-правових актів України: усі нормат.-прав. акти надано станом на 1 лют. 2010 р. / за ред. Є. Ю. Стецюри. – Вид. 3-є, доп. та випр. – Х.: Бурун Книга, 2010. – 384 с.
146. Павлишин О. Правозастосування як об’єкт філософсько-правових досліджень / О. Павлишин // Право України. – К.: Ін Юре, 2004. – № 8. – С. 21-25.
147. Панкевич О.З. Соціальна держава: Проблеми загальної теорії: Монографія / За заг. ред. д-ра. юрид. наук проф. П.М. Рабіновича. – Львів: ЛЮІ МВС України, 2004.
148. Пархоменко Н. М. Система джерел права: ознаки, властивості та зміст / Н.М.Пархоменко // Часопис Київського університету права. – К.: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького, 2007. – № 3. – С.8-12.
149. Пікуля Т.О. Поняття механізму держави // Держава і право: Зб. Наук. праць. – Вип. 5. – К., 2000.
150. Правова держава в дослідженнях правників-початківців: Тези доповідей Всеукраїнської наукової конференції/ Відп. ред. д.ю.н., проф. Ю. М. Оборотов. – О.: Фенікс, 2008.
151. Проблеми формування національної правової культури // М. К. Подбerezький, М. П. Васильєва, А. К. Яковенко. – Х.: ТОВ «ЕДЕНА», 2003. – 168 с.
152. Прокопєць Л. Соціальна держава як політична реальність // Право України. – 2000. – №12. – С.16.
153. Рабінович П. М. Основні права людини: поняття, класифікація, тенденції // Український часопис прав людини. – 1995. – №1. – С. 14-22.
154. Рабінович П., Лобода Ю. Соціальна сутність держави: теоретико-методологічні аспекти дослідження // Право України. – 2001. – №8. – С.36
155. Ромовська З.В. Українське сімейне право. Підручник./З. Ромовська —К.:Правова єдність, 2009 - 500с.
156. Саврова О. Колективний договір: такий потрібний необов'язковий документ / О. Саврова // Головбух. – 2011. – №38. – С.45-51.
157. Самохвалов В. В. Законність: основні аспекти та сфери прояву // Держава і право. Збірник наукових праць. Вип. 11, 2001. – К.: Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, Спілка юристів України, Вид. Дім “Юридична книга”. – С. 44-50.
158. Селіванов В. До проблеми методологічного забезпечення теоретичного аналізу державотворення і правотворення в Україні // Право України. – 2006. – №4. – С.21
159. Сімейний кодекс України: науково-практичний коментар / за заг. ред. С.Я. Фурси. — К.: Видавець Фурса С.Я. КНТ, 2008. — 1248 с.
160. Скакун О.Ф. Громадянське суспільство та правова держава: шляхи розвитку в Україні // Правова держава Україна: проблеми, перспективи розвитку. – Х., 1995.
161. Скрипнюк О. Соціальна, правова держава в Україні: проблеми теорії і практики. – К.: 2000.
162. Соколенко Ю. Поняття культурних прав і свобод людини і громадянина // Право України. – 2005. – №2. – С. 27-32.
163. Стасів О. Конституційні положення, що визначають засади регулювання трудових відносин // Юридична Україна. – 2009. – № 10. – С. 89-93.
164. Сухонос В.В. Динаміка сучасного державно-політичного режиму в Україні: анатомія демократизму і авторитаризму: Монографія. – Суми: Університетська книга, 2003.
165. Теліпко В.Е. Конституційне та конституційно-процесуальне право України : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів /В.Е. Теліпко.—Київ: Центр навчальної літератури, 2009.—568 с.
166. Тодыка Ю. Н. Толкование Конституции и законов Украины: теория и практика. – Х.: Факт, 2003. – 328 с.
167. Трудове законодавство України / упоряд. : О. М. Роїна. – 2-е вид., змін. – К.: Скіф, 2009. – 426 с.
168. Трудове право України у запитаннях та відповідях: Навч.-довід. посіб. / Г. С. Гончарова, В. В. Жернаков, С. М. Прилипка. – Х.: Одиссей, 2008. – 664с.
169. Трудове право України. Практикум / Відп. ред. : Г. І. Чанишева. – 2-е вид., переробл. і доп. – Х.: Одиссей, 2008. – 304 с.
170. Трудове право України: зразки документів, коментарі, роз'яснення : навч.-практ. посіб. / М. Д. Бойко. – Вид. 3-є, доп. та переробл. – К.: Атіка, 2008. – 280 с.

- 171.Трудове право України: Навч. посіб. / О. А. Мельничук, О. Ф. Мельничук. - Вінниця : Едельвейс і К, 2009. - 328 с.
- 172.Трудове право України: Навч. посіб. для студ. вузів / К. Б. Наровська, В. П. Пастухов, О. В. Тищенко, С. М. Чорноус; Ред. В. П. Пастухов. - К. : Алерта, 2005. - 280 с.
- 173.Трудове право України: Підруч. для студ. вузів / В. І. Щербина; за ред. В. С. Венедіктова. - К. : Істина, 2008. - 384 с.
- 174.Трудове право України: Підручник / Ю. П. Дмитренко. - К. : Юрінком Інтер, 2009. - 624 с.
- 175.Трудовий договір: теорія і практика: Навч.-практ. посіб. / М. Д. Бойко. - К. : Атіка, 2009. - 308 с.
- 176.Трудові відносини в Україні: збірник законодавчих і нормативних актів: відп. офіц. тексту / упоряд. : А. В. Паливода, В. В. Орленко. - К. : Вид. Паливода А. В., 2009. - 336 с. - (Закони України).
- 177.Укладення трудового договору / Є. К. Пашутинський. - 4-е вид., стер. - К. : КНТ, 2010. - 240 с.
- 178.Форми захисту трудових прав працівників / І. В. Лагутіна ; Одес. нац. юрид. акад. - О. : Фенікс, 2008. - 160 с.
- 179.Фулей Т. І. Загальнолюдські (загальноцивілізаційні) принципи права: деякі теоретичні аспекти // Право України.-2003.-№ 7.-С. 24-29.
- 180.Харитонов Є.О. Сімейне право України: Навчальний посібник. — К.: Істина, 2008. — 200 с.
- 181.Цивільне право України. Частина перша: підруч. для студ. юрид. спеціальностей вищих закладів освіти / Ч. Н. Азімов, М. М. Сібільов, В. І. Борисова [та ін.]; за ред. Ч. Н. Азімова, С. Н. Приступи, В. М. Ігнатенка. — Х.: Право, 2000. — 368 с.
- 182.Шаповал В. Феномен державного органу (органу держави) або органу державної влади: теоретико-правовий і конституційний аспекти // Право України – 2003. - №8.
- 183.Шемшученко Ю., Ющик О. До проблеми реформування законодавчої політики // Право України. – 2005. - № 11. – С.11
- 184.Юридична енциклопедія: В 6 т. / Редкол.: Ю.С.Шемшученко (відп. ред.) та ін. – К.: “Укр. енцикл.”, 1998.
- 185.Ющик О. І. Теоретичні основи законодавчого процесу. Монографія. – К.: Парламентське видавництво, 2004. – 519 с.
- 186.Яковюк І.В. Соціальна держава: питання теорії і шляхи її становлення: Автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01 / Нац. юрид. академія України ім. Ярослава Мудрого. – Харків, 2000.

Нормативна:

- 187.Конституція України від 28 червня 1996 року // www.rada.gov.ua
- 188.Кодекс законів про працю України, прийнятий 10 грудня 1971р. // www.rada.gov.ua
- 189.Кримінальний кодекс України, прийнятий 5 квітня 2011р. // www.rada.gov.ua
- 190.Сімейний кодекс України, прийнятий 10 січня 2002р. // www.rada.gov.ua
- 191.Цивільний кодекс України, прийнятий 16 січня 2003р. // www.rada.gov.ua
- 192.Закон України «Про громадські об'єднання», прийнятий 22.03.2012р. // www.rada.gov.ua
- 193.Закон України «Про доступ до публічної інформації», прийнятий 13.01. 2011 р. // www.rada.gov.ua
- 194.Закон України «Про місцеві вибори», прийнятий 14.07.2015 р. // www.rada.gov.ua
- 195.Закон України «Про охорону праці», прийнятий 19 листопада 1992р. // www.rada.gov.ua
- 196.Закон України «Про колективні договори і угоди», прийнятий 1 липня 1993р. // www.rada.gov.ua
- 197.Закон України «Про державну службу», прийнятий 10 грудня 2015 р. // www.rada.gov.ua
- 198.Закон України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб», прийнятий 20.10.2014 р. // www.rada.gov.ua
- 199.Закон України «Про державну таємницю», прийнятий 21 січня 1994р. // www.rada.gov.ua
- 200.Закон України «Про оплату праці», прийнятий 24 березня 1995р. // www.rada.gov.ua
- 201.Закон України «Про відпустки», прийнятий 15 листопада 1996р. // www.rada.gov.ua
- 202.Закон України «Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)», прийнятий 3 березня 1998р. // www.rada.gov.ua
- 203.Закон Української РСР «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи», прийнятий 28.02.1991р.
- 204.Закон України «Про зайнятість населення», прийнятий 05.07.2012 р. // www.rada.gov.ua
- 205.Міжнародне законодавство про охорону праці: Конвенції та рекомендації МОП. -К.: Основа, 1997. — 672 с.
- 206.Конвенции и рекомендации, принятые Международной Конференцией Труда. 1919 — 1956. Т. 1. Международное Бюро Труда. —Женева, 1991.—1800 с.

- 207.Постанова Кабінету Міністрів України від 26 вересня 2001 р. «Про обчислення середньої заробітної плати (доходу, грошового забезпечення) для розрахунку виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням» // www.rada.gov.ua
- 208.Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2000р., якою затверджено «Положення про проведення атестації державних службовців» // www.rada.gov.ua
- 209.Постанова Кабінету Міністрів України від 16 листопада 1994р. «Про встановлення письмової форми трудових договорів з працівниками, діяльність яких пов'язана з державної таємницею» // www.rada.gov.ua
- 210.Постанова Кабінету Міністрів України від 1 квітня 2005 р. «Про конкурсний відбір керівників суб'єктів господарювання державного сектору економіки, які мають стратегічне значення для економіки та безпеки держави» // www.rada.gov.ua
- 211.Постанова Кабінету Міністрів України від 19.03.1993 р. «Про застосування контрактної форми трудового договору з керівником підприємства, що є у державній власності» // www.rada.gov.ua
- 212.Постанова Кабінету Міністрів України від 19 березня 1994р., якою затверджено «Положення про порядок укладання контрактів при прийнятті (найманні) на роботу працівників» // www.rada.gov.ua
- 213.Постанова Кабінету Міністрів України від 3 квітня 1993 р. «Про роботу за сумісництвом працівників державних підприємств, установ, організацій» // www.rada.gov.ua
- 214.Постанова Кабінету Міністрів України від 28 червня 1993 р., якою затверджено «Положення про умови роботи за сумісництвом працівників державних підприємств, установ, організацій» // www.rada.gov.ua
- 215.Постанова Кабінету Міністрів України від 1 серпня 1992 р. «Про порядок проведення атестації робочих місць за умовами праці» // www.rada.gov.ua
- 216.Постанова Пленуму Верховного Суду України від 29.12.92. № 14 — Про судову практику у справах про відшкодування шкоди, заподіяної підприємствам, установам та організаціям їх працівниками // Збірник постанов Пленуму Верховного Суду України (1963-1997 роки). — Сімферополь: «Таврія», 1998. — 711 с.
- 217.Постанова Пленуму Верховного Суду України від 6 листопада 1992 р. «Про практику розгляду судами трудових спорів // Збірник постанов Пленуму Верховного Суду України (1963-1997 роки). — Сімферополь: «Таврія», 1998. — 711 с.
- 218.Постанова Пленуму Верховного Сулу України від 1 листопада 1996р. «Про застосування Конституції України при здійсненні правосуддя» // Збірник постанов Пленуму Верховного Суду України (1963-1997 роки). — Сімферополь: «Таврія», 1998. — 711 с.

Чинність нормативно-правових актів рекомендується перевіряти на сайті www.zakon.rada.gov.ua

Інтернет –ресурси:

- 219.Офіційний сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://portal.rada.gov.ua/>
- 220.Офіційний сайт Президента України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://president.gov.ua>
- 221.Офіційний сайт Кабінету Міністрів України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://kmu.gov.ua>
- 222.Офіційний сайт Конституційного Суду України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://ccu.gov.ua>
- 223.Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.nau.ua>